

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE STUDII FILOLOGICE

***STILISTICA MOTIVELOR ONIRISMULUI
LA
LEONID DIMOV***

Rezumatul tezei de doctorat

Conducător de doctorat:

Prof. Univ. Dr. Lăcrămioara PETRESCU

Doctorandă:

CHIFAN P.N. Ramona-Elena
căs. ISTUDOR

Iași, 2022

La data de 17.09.2022, ora 10:00, drd. Chifan P.N. Ramona-Elena căs. Istudor va susține, în ședință publică, teza de doctorat cu titlul „Stilistica motivelor onirismului la Leonid Dimov”, în vederea obținerii titlului științific de doctor în domeniul Filologie.

Comisia de doctorat are următoarea componență:

Președinte:

Prof. Univ. Dr. Codrin Liviu CUȚITARU,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Conducător de doctorat:

Prof. Univ. Dr. Lăcrămioara PETRESCU,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Referenți:

Prof. Univ. Dr. Gheorghe MANOLACHE,
Universitatea „Lucian Blaga”, din Sibiu.

C. S. I Dr. Roxana PATRAȘ,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Conf. Univ. Dr. Pompiliu CRĂCIUNESCU,
Universitatea de Vest, Timișoara.

Teza poate fi consultată la Biblioteca Facultății de Litere.

CUPRINS

ARGUMENT

CAPITOLUL I. DISCURSUL TEORETIC AL ONIRICILOR

- 1.1. Întâlniri providențiale: Țepeneag și Dimov
- 1.2. *Onirismul estetic*
- 1.3. Relația onirismului estetic cu suprarealismul și futurismul
- 1.4. Onirismul dimovian în raport cu fantasticul și estetica „barochistă”

CAPITOLUL II. VISUL CA PARADIGMĂ

- 2.1. Visul și psihanaliza
- 2.2. Visul romantic, visul suprarealist și visul produs al oniricilor – disocieri și afinități
- 2.3. Visul textualist dimovian

CAPITOLUL III. IMAGINARUL POETIC DIMOVIAN ȘI MODALITĂȚILE DE EXPRESIE

- 3.1. Modalități de producere a scenariului oniric dimovian – asociații libere, rețele de imagini, simultaneitate, falsă epicitate, simbolizare, alegorizare
- 3.2. Dimensiunea metafizică a unor poeme programatic antimetafizice
- 3.3. Arte poetice dimoviene

CAPITOLUL IV. „MICROCOSMOSURILE IMPENETRABILE” ALE POEMELOR LUI LEONID DIMOV

4.1. Teme și motive dimoviene

4.2. Volumul program: *Carte de vise* (1969)

4.2.1. *Hipnagogice*

4.2.2. *7 proze*

4.2.3. *La capătul somnului*

4.2.4. *Poeme de veghe*

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

REZUMAT

Prin lucrarea *Stilistica motivelor onirismului la Leonid Dimov* ne-am propus să evidențiem modul în care se reflectă în poemele dimoviene crezul artistic al scriitorului analizând cu precădere motivele onirismului estetic, care, de altfel, trădează cel mai bine preocupările poetului. În epocă, fenomenul onirismului estetic nu a fost investigat în totalitatea dimensiunilor sale, deoarece s-a confruntat cu lipsa traducerilor din domeniul psihanalizei, la care s-a adăugat intervenția regimului politic opresiv. Am putea afirma că renumele poetului a crescut mult și după moarte, lucrarea de față propunându-și să fie încă o revigorare a interesului cititorilor pentru opera dimoviană.

Primul capitol este intitulat *Discursul teoretic al oniricilor* și prezintă notele definitorii ale onirismului estetic trasate de Leonid Dimov și Dumitru Țepeneag. În demersul nostru doctoral, abordarea poemelor dimoviene a fost făcută în primul rând prin raportare la textele teoretice scrise de cei doi teoreticieni, precum și prin referire la psihanaliză, suprarealism, futurism, fantastic și estetica barochistă. Modelul estetic suprarealist a fost conceput în mod voit din perspectiva relației artei cu visul și psihanaliza, fapt care a generat noi și spectaculare modalități de expresie. La nivelul discursului, cât și la nivelul

imaginarului artistic, există numeroase legături și tangențe între onirismul estetic și suprarealism, mai ales cu cel manifestat în pictură (raportul artei onirice cu obiectualul fiind doar unul dintre cele mai grăitoare exemple), firește, existând și deosebiri fundamentale între cele două mișcări culturale. Leonid Dimov respinge în mod direct formula romanticilor, dar și pretențiile scientiste ale artei suprarealiste, mărturisind în argumentul ce deschide *Veșnica reîntoarcere*, nevoia unei radicale detașări față de formulele estetice inspirate de modelul visului: „mă lepăd de romantism și suspectez dicteul automat”. Scriitorul oniric lansează un nou concept: *tromba onirică*, concept care va deschide drumul pentru „mișcarea textualistă” de mai târziu.

Punctul în care se întâlnește futurismul cu literatura onirică este reprezentat de una dintre ideile de bază ale esteticii futuriste: simultaneismul sau simultaneitatea, ceea ce futuriștii numeau „il lirismo multilineo”. Simultaneismul, procedeu care face posibilă percepția sinestezică a unor rețele de culori, sunete, mirosuri, este rezultatul unei viziuni sincretice asupra lumii, fiind unul dintre aspectele caracteristice ale visului și, totodată, unul dintre scopurile declarate ale oniricilor. De asemenea, o analiză a onirismului estetic nu poate fi realizată decât în raport cu fantasticul și estetica „barochistă”, urmată de o cercetare a principiilor noii arte, principii pe care Leonid Dimov le-a mărturisit

în textele teoretice și integrat în artele poetice: alterarea principiului cauză-efect și funcția cathartică a noii arte care este o formă de transgresare a „eticului cotidian”, o formă de obiectivare.

În capitolul intitulat *Visul ca paradigmă*, sunt inventariate teoriile și tipologiile visului, pornind de la prezentarea perspectivei pur psihanalitice, cu scopul însă de a o depăși și completa (teorii despre vis – Sigmund Freud, Jacques Lacan, Carl Jung, Friedrich Nietzsche, Dumitru Țepeneag, Leonid Dimov). Dimov și în special Țepeneag au trasat în numeroase articole tezele onirismului estetic, insistând pe disocieri și afinități în ceea ce privește visul romantic, visul supraréalist și visul produs al oniricilor. În ceea ce privește poetica visului textualist, Leonid Dimov teoretizează alături de Dumitru Țepeneag modelul literar al unei construcții lucide care să creeze impresia analogiei cu lumea visului.

În cel de-al treilea capitol, *Imaginarul poetic dimovian și modalitățile de expresie*, am analizat pentru început modalitățile de producere a scenariului oniric – asociații libere, rețele de imagini, simultaneitate, falsă epicitate, simbolizare, alegorizare. Punctele comune ale textelor oniricilor sunt date de o serie de elemente specifice limbajului visului, dintre care am avut în vedere: importanța imaginii, incongruența imaginilor și a secvențelor discursive, impresia coexistenței planurilor și

simultaneitatea percepției, senzația de participare directă la scenariul derulat, multipla simbolizare, absența metaforei sau lectura literală a acesteia, alegorizarea. Imaginea are un rol esențial în structurarea discursului oniric, iar relația cu pictura suprarealistă, invocată în articolele teoretice de către teoreticienii onirismului estetic sau de către scriitorii onirici, obligă la un demers analitic centrat pe rolul imaginii în scriitura onirică. Leonid Dimov găsește un mod inedit prin care să valorifice *informații* din straturile cele mai adânci ale inconștientului și subconștientului, prelucrând materialul viselor în stare de veghe. Opera dimoviană este structurată după modelul visului, dar nu este un vis, ci un *vis textualist*, adecvat tendințelor noii arte, fapt demonstrat prin simultaneitate, plurisemantism, acauzalitate, fragmentarism.

Tot în capitolul amintit am explorat dimensiunea metafizică a unor poeme programatic antimetafizice. Poezia dimoviană este programatic antimetafizică, însă ea nu este lipsită de orice dimensiune metafizică, doar pentru că Dimov respinge apropierea poeziei de filosofie. Leonid Dimov teoretizează alături de Dumitru Țepeneag modelul literar al unei construcții lucide care să creeze impresia analogiei cu lumea visului, demonstrând că energia onirică se poate manifesta și printr-un travaliu scriptural. Cu toate acestea, există numeroase poeme în care apare *Atoatele* sau un „omuleț portocaliu” ce locuiește într-o cățuie, Dumnezeu,

tot felul de făpturi psihopompe, îngeri, trisfetite, sfinți și mucenici, zei buni, răi, superiori și inferiori, în putere sau decăzuți, din diferite mitologii și indiferent de tonul poemului, preocuparea pentru *trecere*, pentru *dincolo*, pentru taine există și nu poate fi neglijată.

În analiza artelor poetice dimoviene, am pornit de la investigarea a două dintre cele mai importante principii pe care Leonid Dimov le-a mărturisit în textele teoretice și integrat în artele poetice: alterarea principiului cauză-efect și funcția catharctică a noii arte care este o formă de transgresare a „eticului cotidian”, o formă de obiectivare. Pe baza lor, am conturat examinarea specificităților onirice, manifestate, după cum afirma Leonid Dimov în *Pledoarie pentru o artă optimistă...*, tocmai printr-o amplă relativizare a realității și a fabulosului sau fantasticului.

În ultimul capitol, „*Microcosmosurile impenetrabile*” ale poemelor lui Leonid Dimov am inventariat principalele teme și motive dimoviene, apoi am analizat în detaliu poemele din ciclurile *Hipnagogice*, *7 proze*, *La capătul somnului*, *Poeme de veghe* din volumul program: *Carte de vise* (1969). Poemele dimoviene gravitează în jurul câtorva teme definitorii, care se remarcă destul de evident: lumea ca teatru, călătoria – cel mai adesea iterativă și nu inițiatică, gastronomicul, erotismul, creația artistică și moartea cu eternele valențe ale trecerii dincolo și

ale lumii de apoi. În lirica sa, Leonid Dimov îmbină apetitul erotic cu cel alimentar, iar Erosul este asociat în mod automat cu Thanatos, cele două forțe mentale primare inconștiente, care formează baza psihicului. La Dimov, trupul apare disproporționat, caricatural, chiar grotesc, în descrieri dominând abdomenul și falusul, trimiteri clare către actul alimentar și cel sexual. Pe lângă Foame și Eros, apare Spaima sau Frica, cele trei depășind cu mult categoria instinctelor simple, devenind componente care definesc ființa organică și îi explică acțiunile. Deși cele trei apar și separat sau în combinații de două câte două, în multe poeme triada este frecventă.

Motivul ospățului nu aduce doar o etalare a bucatelor, ci și un fel de nuntire cu irealul, o sărbătorire a trecerii, adesea gastronomicul fiind golit de ponderabilitate, de lumesc. În unele poeme, după o lungă paradă de detalii gastronomice, obiecte și decoruri se dezvăluie firav, aproape de final, tema iubirii și a trecerii. Asociat poftelor culinare este motivul morții, al pregătirii pentru lumea de dincolo, întocmai ca pentru o călătorie lungă pentru care este nevoie să ai de-ale gurii.

La Dimov, tema trecerii este legată de cea a călătoriei și a saltului între lumi, astfel poemele abundă în motive literare compuse din diverse mijloace de transport: tramvaie, autobuze, trenuri, tot felul de bărci pescărești, baloane cu aer cald,

planoare, aerostate, zepeline ș.a. Cu toate că există multe și diverse mijloace de transport, întâlnim adesea poeme în care personajul se înalță pur și simplu, levitează sau își ia zborul. Asociate temei trecerii sunt motivul metamorfozei, metempsihoza, ciclul reînnoirilor, alterările în structura continuumului spațio-temporal, istoria care se întoarce către început. Aproape că nu există poem care să aibă tema trecerii și în care să nu apară motivul călăuzei, al făpturii psihopompe al cărei rol este de a conduce spiritul defunctului către lumea de dincolo.

Eul dimovian apare în ipostază de călător, spectator, negustor-mag, conducător, paiață sau dublu de ceară, giuvaiergiu, om cu paseri pe veșmânt, acrobat, bufon, ultimele fiind asociate motivului lumii ca teatru. Dimov jonglează cu toposuri exotice: locuri cu aparență edenică, insule neobișnuite, orașe de os, rade septentrionale și locuri aparent banale: capitala, orașe necunoscute, piețe, târguri, bazare, curți, spitale, cofetării, biserici, săli de clasă, cluburi de noapte, acoperișuri, poduri, balcoane, delte, porturi, golfuri vechi ș. a. În cele mai multe poeme, fie că există sau nu o parteneră a actantului, există și numeroase și „prelungi” ispite feminine: institutoarea nemuritoare și mulatră, gigantica spălătoreasă, Clotilda, fecioara Jeny, adolescenta Lili, bacante, femei din lupanar, colonelese și domnișoare, fete de oraș, fetele din Corint, femeile dulci ale septentrionilor, care sunt supectate de a fi

vrăjitoare „păcătoase și trandafirii”, gospodine infidele, cumetre sau neveste străvezii, care vestesc o posibilă nuntire cu irealul, căci se foiesc „lunatic prin bordeie”. În majoritatea poemelor dimoviene ample, figurile feminine reprezintă un amestec de ingenuitate și senzualitate, precizându-se în acest sens că sunt „iubețe”. În poemele dimoviene, este prezent adesea motivul ispitei, al căderii în păcat, căci nu este loc pentru motivul dorului sau al dorinței, nu este suficient timp pentru sentimente care apar pe nesimțite, pentru apropieri sau depărtări treptate, totul este ca în vis, când te trezești în iureșul întâmplărilor. Pe lângă ispitele feminine, întâlnim o serie de făpturi fantastice: licorni, vârcolaci, cobolți, vrăjitoare, ființe monstruoase, hibridi, zburători, apariții fantomatice, demoni, defuncți, lunatici. Este de precizat totuși că în poemele dimoviene, Irealul nu irupe violent în Real, perturbând mecanismele lui logice sau conștiința oamenilor, ci se deghizează în Real. Uneori, cititorilor li se trimit chiar semnale, li se lasă indicii prin menționarea unor motive vegetale – iedera, albăstreaua, zorelele, tufele albastre; a muzicii sau a unor instrumente muzicale; lăsarea nopții sau prezența unor motive cromatice – negrul și albul luminos sau neon, albastrul, portocaliul, violetul sau purpuriul declanșează adesea tromba onirică.

Poezia onirică dimoviană este contradictorie, uluitoare, cu efect de surpriză căutat și abundă în imagini

fantasmatică, în reverii sau vise textuale halucinatorii, care ilustrează în mod strălucit tezele teoreticienilor onirismului estetic, după principiul conducător al oniricilor: „noi nu visăm, noi scriem vise”.

BIBLIOGRAFIE:

OPERA LUI LEONID DIMOV

ÎN VOLUME:

1. *Versuri*, Editura pentru Literatură, București, 1966;
2. *7 poeme*, Editura pentru Literatură, București, 1968;
3. *Pe malul Stixului*, Editura Tineretului, București, 1968;
4. *Carte de vise*, Editura pentru Literatură, București, 1969;
5. *Semne cerești. Rondeluri*, Editura Cartea Românească, București, 1970;
6. *Eleusis*, Editura Cartea Românească, București, 1970 (ilustrații de Florin Pucă);
7. *Deschideri*, Editura Cartea Românească, București, 1972;
8. *A.B.C.*, antologie, Editura Cartea Românească, București, 1973;
9. *Amintiri*, Editura Cartea Românească, București, 1973 (coautori: Mircea Ivănescu și Florin Pucă);
10. *La capăt*, Editura Eminescu, București, 1974;
11. *Litanii pentru Horia*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1975;
12. *Dialectica vârstelor*, Editura Cartea Românească, București, 1977;
13. *Tinerețe fără bătrânețe. Basm (după Petre Ispirescu și nu prea)*, Editura Albatros, București, 1978;
14. *Spectacol*, Editura Cartea Românească, București, 1979 (ilustrații de Florin Pucă);
15. *Texte, antologie*, prefață de Mircea Iorgulescu Colecția „Cele mai frumoase poezii”, Editura Albatros, București, 1980;
16. *Veșnica reîntoarcere*, Editura Cartea Românească, București, 1982.

EDIȚII POSTUME:

1. *Carte de vise*, antologie, selecție de Marina Dimov, Editura Eminescu, București, 1991;
2. *Baia*, antologie, Colectia „Poeți români contemporani”, Editura Eminescu, București, 1995, selecție de Marina Dimov;
3. *Carte de vise*, antologie, Colectia „Biblioteca școlarului”, Editura Litera, Chișinău, 1997;
4. *Momentul oniric*, antologie de texte de Leonid Dimov și Dumitru Țepeneag, Editura Cartea Românească, București, 1997;
5. *Versuri*, ediție îngrijită, postfață, tabel cronologic și referințe critice de Nicolae Bârna, Gramar, București, 2000;

6. *Scrisori de dragoste* (1943-1954), corespondență ediție îngrijită, studiu introductiv, bibliografie, notă asupra ediției și note de Corin Braga Colecția „Ego-grafii”, Editura Polirom, București, 2003;
7. *Pe malul Styxului*, prefață de Gheorghe Grigurcu, colecția „Ediții definitive. Scriitorii români. Patrimoniu”, Editura Vinea, București, 2003;
8. *Onirismul estetic*, antologie de texte teoretice și prefață de Marian Victor Buciu, Editura Curtea Veche, București, 2007;
9. *Opere*. Vol. I prefață de Ion Bogdan Lefter, colecția „Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2006;
10. *Opere*. Vol. II, prefață de Ion Bogdan Lefter, colecția „Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2010;
11. *Opere*. Vol. III, prefață de Ion Bogdan Lefter, „Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2012;
12. *7 poeme rostite la radio, 1968-1970*, ilustrate de Constantin Popovici, Cuvânt-înainte și note de Ion Bogdan Lefter, Carte + CD, Editura Casa Radio, București, 2011.

ÎN PERIODICE:

POEZII, PROZĂ:

1. *Țară, Uluire, Desprindere, Destin cu lupi, Destin cu bile, Destin cu crabii, Destin cu strămoși, Destin cu pești*, în *Viața românească*, nr. 12/ 1965, pp. 30-33;
2. *Istoria lui Claus și a giganticei spălătorese*, în *Povestea vorbii*, supliment al revistei *Ramuri*, nr. 11 / 15 octombrie 1966;
3. *Perpetuitate, Vanitate*, în *Viața Românească*, nr. 9/1966;
4. *La pescuit, Pictură, Baladă* în *Viața Românească* nr. 5/ 1967;
5. *Vedeniile regelui Pepin*, în *Povestea vorbii*, supliment al revistei *Ramuri*, nr. 4/1967;
6. *Destin cu balanță*, în *Ramuri*, nr. 5/ 1967;
7. *Sonete*, în *Viața Românească*, nr. 11/ 1967, pp. 37-39;
8. *La pescuit, Pictură, Baladă*, în *Viața Românească* nr. 5/ 1967, p. 67;
9. *Vis coborător*, în *Ramuri*, nr. 11/ 1968;
10. *Jeny și cei patru sergenți*, în *Ramuri*, nr. 12/ 1968;
11. *Vis cu dentiști*, în *Gazeta literară*, nr. 12/ 1968;
12. *Voiaj*, în „Caietul Vieții românești”, nr. 4/ 1968, pp. VI. VII;
13. *Amintire cu șipci proaspăt tăiate*, în „Caietul Vieții românești”, nr. 9/1968, pp. VI, VII;
14. *Eternitate, Voiaj, Destin cu fluturi*, în *Ramuri*, nr. 2/1968;
15. *Zoopoieză, Scientistă, Balada fluturilor*, în *Ramuri*, nr. 8/ 1968;
16. *Istorie*, în *România literară*, nr. 1 / octombrie 1968;

17. *Reîntoarcere, Biologie, Prăbușire, Vis de carne, Vis de incași, O vizită la observator, O dimineață noroasă*, în *Luceafărul*, nr. 43/ 1968;
18. *Basm*, în *Luceafărul*, nr. 4/1969;
19. *Într-un chihlimbar*, în *Argeș*, nr. 11/ 1969;
20. *Vis cu cai albi, Vis cu șarg, Vis cu cai negri*, în „*Caietul Vieții românești*”, nr. 2 (14)/ 1969, p. IV, V;
21. *Bruegheliană, Pastel*, în „*Caietul Vieții românești*”, nr. 7 (19)/1969, p. VII;
22. *Genetică, Oaza, Precauție, Tramvaiul 2, Despărțire*, în *Luceafărul*, nr. 25/ 1969;
23. *Râde Euridice*, în *Luceafărul*, nr. 37/ 1969;
24. *Mărul cunoștinței*, în *Viața Românească*, nr. 11/1969, p. 40;
25. *În domul de beton armat...*, în *România literară*, nr. 5/ 1969;
26. *Bazar, Ipoteză*, în *România literară*, nr. 9/ 1969;
27. *Căprioarele de porțelan, La plecarea unui ibis, Secol*, în *România literară* nr. 25/ 1969;
28. *Vis antonpannesc*, în *România literară*, nr. 31 / 1969;
29. *Să fac un semn*, în *România literară*, nr. 35/ 1969;
30. *Barza, popas, Imn rațiunii, Continuitate*, în *România literară*, nr. 43/ 1969;
31. *Rondelul liniei pustii*, în *România literară*, nr. 49/ 1969;
32. *Rondelul lumânărilor*, în *Contemporanul*, nr. 1 / 1970;
33. *Rondelul dușumelei vișinii*, în *Contemporanul*, nr. 5/ 1970;
34. *Rondelul jucătorului pierit*, în *Contemporanul*, nr. 7/ 1970;
35. *Rondeluri*, în *România literară*, nr. 16/ 1970;
36. *Rondelul rondelurilor*, în *Contemporanul*, nr. 26/ 1970;
37. *Despărțire, Iterație, Neliniște, Avalanșă, Spîrc, Lucru-n casă, Adaos, Fugă, Povestire, Dejun, Dadaistă*, în *România literară*, nr. 29/ 1970;
38. *Ciob, Mit, Reper*, în *România literară*, nr. 46/ 1970;
39. *Mărul cunoștinței*, în *Luceafărul*, nr. 11 / 1970;
40. *Regret, Cruzimea, Vis cu levitație, Joc de umbre, In anima vili, Vale, Păcat în alb, Vizitare, Stampe, Accident, Sentimentală, Decor*, în „*Biblioteca Argeș*”, supliment al revistei *Argeș*, nr. 7/ 1970 (număr dedicat lui Leonid Dimov);
41. *Spectacol*, în *Argeș*, nr. 8/ 1970;
42. *Cadillacul negru*, în *Luceafărul*, nr. 13/ 1970, p. 3;
43. *Concrețiuni, Dimineață, În larg, Cuib*, în *Luceafărul*, nr. 17/1970;
44. *Vârtej, Lacrimă*, în *Luceafărul*, nr. 28/ 1970;
45. *Vârf*, în *Luceafărul*, nr. 36/ 1970;
46. *Calul, Dragonul*, în *Luceafărul*, nr. 12/ 20 iunie 1970;
47. *Sonet*, în *Luceafărul*, nr 9/ 1971;

48. *Inadvertență*, în *Luceafărul*, nr. 13/ 1971;
49. *La cinematograful*, în *Luceafărul*, nr. 15/ 1971;
50. *Simetrii*, în *Luceafărul*, nr. 21/1971, p. 3;
51. *Dedublări, Vis, Lasă, Prevestire, Transmutație, Goană*, în *Luceafărul*, nr. 25/1971
Vestire, în *România literară*, nr. 8 / 1971;
52. *Deschidere*, în *România literară*, nr. 39 / 1971;
53. *Cumpărături, Psihologie, Impas, Salt*, în *România literară*, nr. 22/ 1971;
54. *Din copilărie, Vacanță*, în „*Caietul Vieții Românești*”, nr. 6/ 1971, p.V1;
55. *Sfârșit de basm*, în *Steaua*, nr. 3/ 1971, p. 3;
56. *Senectute, În voia valurilor, Crisp, Rotunjimi, Priviri, Pan, Gingășie, Patetică*, în *România literară*, nr. 25/ 1972;
57. *Vis fără tâlc*, în *România literară*, nr. 29/ 1972;
58. *La jumatea drumului*, în *România literară*, nr. 33/ 1972;
59. *Dialog*, în *România literară*, nr. 39/ 1972;
60. *Biruință, Vreme pierdută*, în *Luceafărul*, nr. 33/ 1972;
61. *Statui, Vis rău, Gură*, în *Luceafărul*, nr. 43/ 1972;
62. *Întâmplare, Jale*, în *Ramuri*, nr. 10/ 1972;
63. *Praznic*, în *Ramuri*, nr. 12/ 1972;
64. *Îndemn, Idol hindus (XIX. vol. Amintiri), Vis mărunt*, în „*Vatra*”, nr. 9/ 1972;
65. *Timp, Instantaneu, Necredință, Gratuități*, în *Viața românească*, nr. 6/1973, p. 39;
66. *Compoziție*, în *România literară*, nr. 2/ 1973;
67. *Călătorie*, în *Luceafărul*, nr. 11 / 1973;
68. *Basm*, în *Luceafărul*, nr. 2/1973;
69. *Ironica*, în *România literară*, nr. 14/ 1973;
70. *Gestație*, în *România literară*, nr. 25/ 1973;
71. *Labor, Ciclism, Consecutio temporum, După-amiază, Reper*, în *România literară*, nr. 39/ 1973;
72. *Amnezii, Relicvar*, în *Luceafărul*, nr. 36/ 1973;
73. *Pasăre*, în *Steaua*, nr. 6/1973. p. 20;
74. *Regăsire, Pictură, Rememorări, Din viață*, în *Steaua*, nr. 13/ 1973;
75. *Cuvintele noastre*, în *România literară*, nr. 21/ 1974;
76. *Elegii pentru Horia*, în *România literară*, nr. 30/1974;
77. *Dintr-o altă carte (Antimetafizică)* în *Luceafărul*, nr. 41/ 1974;
78. *Poemul zorilor*, în *Steaua*, nr. 3/1974, p. 11;
79. *Tumult, De prisos?, Jale, Primăvara*, în *Steaua*, nr. 9/ 1974, p. 7;
80. *Abstracție*, în *Steaua*, nr. 12/ 1974, p. 18;

81. *Țicău*, în *Luceafărul*, nr. 32/ 1975;
82. *Șapte poeme nostalgice*, în *Viața românească*, nr. 4/ 1975;
83. *Doină urbană, Doină cultă, Doină marină, Doiniță*, în *Steaua*, nr. 4/ 1975, p. 5;
84. *Răscruce*, în *Luceafărul*, nr. 3/ 1976;
85. *Configurații, Colocviu, Strepeziri, Eros*, în *România literară*, nr. 42/ 1977;
86. *Valea Ierii, De dragoste, Mantis religioasă, Filozofică*, în *Luceafărul*, nr. 8/ 1978;
87. *Lucru de mână, Post festum, La limită, Encor*, în *România literară*, nr. 12/ 1979;
88. *Dezlegare, Continuum, Hipnapompică*, în *România literară*, nr. 36/ 1979;
89. *Aubade, Vis împlinit*, în *Luceafărul*, nr. 11 / 1979;
90. *Eschivă, Teorie, Vreme*, în *România literară*, nr. 7/ 1980;
91. *Bomboana*, în *Viața românească* nr. 1/ 1980, pp. 30-35.

ARTICOLE:

1. „Jocurile poetilor”, în *Caietul Vieții românești*, nr. 4/1968;
2. „Poetii și copilăria”, în *Caietul Vieții românești*, nr. 9/1968;
3. „Pledoarie pentru o artă optimistă”, în *Gazeta literară*, nr. 30/ 1968;
4. „Poetul de ieri, de azi, de totdeauna”, în *Luceafărul*, nr. 24/ 1969;
5. „Dreapta la infinit”, în *România literară*, nr. 12/197;
6. „O confesiune dusă până la capăt”, în *România literară*, nr. 43/ 1970, p. 23;
7. „Dominanta clasică? “, în *România literară*, nr. 41/ 1970, p. 31;
8. „O «contradicție» necesară”, în *România literară*, nr. 39/ 1970;
9. „Unde vei găsi cuvântul...”, în *Luceafărul*, nr.3/ 1970;
10. „Despre subiect”, în *Luceafărul*, nr. 17/ 1971;
11. „Veșnica trecere”, în *Luceafărul*, nr. 4/ 1972;
12. „Sinteza om-operă”, în *Luceafărul*, nr. 34/ 1972;
13. „La sorgintea barochismului”, în *Steaua*, nr. 9/ 1975, p. 26;
14. „Ce face poetul”, în *Viața românească*, nr. 9/ 1981, p. 35.

INTERVIURI:

1. DIMOV, Leonid, „Pasiunea vieții mele a fost să ajung biolog”, interviu realizat de Dinu Flămând, în *Amfiteatru*, nr. 4/1980;
2. DIMOV, Leonid, „Eu cred că a gândi atunci când ești doar o trestie...”, *Vatra*, nr.1/1981;
- DIMOV, Leonid, „Visul nu e o irealitate, ci o componentă a existenței globale”, în *Familia*, nr. 10/ oct. 1982;
3. DIMOV, Leonid, „Între poet și patrie relația este totală”, interviu realizat de George Anon, în *Flacăra*, nr. 3/ 1983.

REFERIRI LA OPERA LUI DIMOV ÎN VOLUME:

1. BRAGA, Corin, *Psihobiografii*, Iași, Polirom, 2011;
2. BUCIU, Manan Victor, *Țepeneg între onirism, textualism, postmodernism*, Craiova, Editura Aius, 1998;
3. BUCUR, Marin, *Poezie - destin - dramă*, Editura Cartea Românească, București, 1982;
4. CĂRTĂRESCU, Mircea, *Postmodernismul românesc*, Editura Humanitas, București, 1999;
5. CISTELECAN, Al, *Poezie și Livresc*, Editura Cartea Românească, București, 1987;
6. CONSTANTIN, Ilie, *Despre poeți*, Editura Cartea Românească, București, 1971;
7. CRISTEA, Dan, *Poezia vie*, Editura Cartea Românească, București, 2008;
8. CRISTEA ENACHE, Daniel, *Concert de deschidere*, Editura Liternet, 2004;
9. CROHMĂLNICEANU, Ovid S., *Pâinea noastră cea de toate zilele*, Editura Cartea Românească, București, 1981;
10. DINU, Mihai, *Ritm și rimă în poezia românească*, Editura Cartea Românească, București, 1986;
11. FOARȚĂ, Șerban, *Spectacol cu Dimov*, Editura Vinea, București, 2002;
12. GHEORGHIU, Mihai Dinu, *Reflexe condiționate*, Editura Cartea Românească, București, 1983;
13. GRIGURCU, Gheorghe, *Teritoriu liric*, Editura Eminescu, București, 1972;
14. GRIGURCU, Gheorghe, *Poeți români de azi*, Editura Minerva, București, 1979;
15. GRIGURCU, Gheorghe, *Existența poeziei*. Editura Cartea Românească, București, 1986;
16. GRIGURCU, Gheorghe, *De la Mihai Eminescu la Nicolae Labiș*, Editura Minerva, București, 1989;
17. IORGULESCU, Mircea, *Rondul de noapte*, Editura Cartea Românească, București, 1974;
18. LEFTER, Ion Bogdan, *Postmodernism: istoria unei bătălii culturale*, Pitești, Editura Paralela 45, 2000;
19. LEFTER, Ion Bogdan, *5 poeți: Naum, Dimov, Ivănescu, Mugur, Foarță*, Editura Paralela 45, Pitești, 2003;
20. LEFTER, Ion Bogdan, *Despre identitate. Temele postmodernității*, Paralela 45, Pitești, 2004;
21. MANOLESCU, Florin, *Litere în tranziție*, Editura Cartea Românească, București, 1998;
22. MANOLESCU, Nicolae, *Despre poezie*, Editura Cartea Românească, București, 1987;
23. MANOLESCU, Nicolae, *Poezia română modernă de la G. Bacovia la Emil Botta* (antologie și prefață) Editura Allfa, București, 1996;

24. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Paralela 45, Pitești, 2008;
25. MANOLESCU, Nicolae, *Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu*, Editura Aula, 2000;
26. MANOLESCU, Nicolae *Istoria literaturii române pe înțelesul celor care citesc*, Editura Paralela 45;
27. MICU, Dumitru, *Limbaje moderne în poezia românească de azi*, Editura Minerva, București, 1986;
28. MICU, Dumitru, *Modemismul românesc, I. De la Macedonski la Bacovia. II. De la Argezi la suprarealism*, Editura Minerva. București, 1984-1985;
29. MIHĂILESCU, Dan C., *Întrebările poeziei*, Editura Cartea Românească, București, 1988
30. MINCU, Marin, *Poezie și generație*, Editura Eminescu, București, 1975;
31. MINCU, Marin, *Poeticitate Românească postbelică*, Editura Pontica, Constanța, 2000;
32. MORAR, Ovidiu, *Avatarurile suprarealismului românesc*, Editura Univers, București, 2003;
33. MUREȘAN, Viorel, Traian Ștef, *Leonid Dimov- monografie*, Editura Aula, Brașov, 2000;
34. MUTHU, Mircea, *La marginea geometriei*, Editura Dacia, Cluj, 1979;
35. NEGOIȚESCU, Ion, *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1991;
36. NEGOIȚESCU, Ion, *Scriitori contemporani*, Editura Dacia, Cluj, 1994;
37. NEGOIȚESCU, Ion, *Scriitori moderni*, Editura Eminescu, București, 1996;
38. NEGRICI, Eugen, *Sistematica poeziei*, Editura Cartea Românească, București, 1988;
39. NEGRICI, Eugen, *Literatura română sub comunism, Poezia (I)*, Editura Fundației Pro, 2003;
40. NEGRICI, Eugen, *Iluziile literaturii române*, Editura Cartea Românească, București, 2008;
41. NEMOIANU, Virgil, *Calmul valorilor*, Editura Dacia, Cluj, 1971;
42. PIRU, Alexandru, *Poezia română contemporană, 1950-1975*, Editura Eminescu, București, 1975;
43. POANTĂ, Petru, *Modalități lirice contemporane*, Editura Dacia, Cluj, 1973;
44. POP, Ion, *Jocul poeziei*, Editura Cartea Românească, București, 1985;
45. RAICU, Lucian, *Critica – formă de viață*, Editura Cartea Românească, București, 1976;
46. REGMAN, Cornel, *Cică niște cronicari...*, Editura Eminescu, București, 1970;
47. SCARLAT, Mircea, *Istoria poeziei românești*, volumul II, Editura Minerva, București, 1984;
48. SIMION, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. III, Editura Cartea Românească, București, 1984;

49. TĂNASE, Virgil, *România mea*, Convorbiri cu Blandine Tézé-Delon, în românește de Irina Petraș, EDP, București, 1996;
50. ȚEPENEAG, Dumitru, *Prin gaura cheii*, Editura Alifa, Bucureți, 2001;
51. ȚEPENEAG, Dumitru, *Un român la Paris*, ediția a III-a, Editura Cartea Românească, București, 2006;
52. TUCHILĂ, Costin, *Cetățile poeziei*, Editura Cartea Românească, București, 1983;
53. ZACIU, Mircea, PAPAHAĞI, Marian, SASU, Aurel (coord.), *Dicționarul scriitorilor români*, Editura Fundației Culturale Române, D-L, București, 1998.

REFERIRI LA OPERA LUI DIMOV ÎN PERIODICE:

1. *Familia*, nr. 3/1999 — dosar tematic intitulat „Leonid Dimov la judecata de apoi” ;
2. ANDRAȘONI, Dumitru, „Leonid Dimov – Versuri”, în *Steaua*, nr. 6/ 1967, p. 110;
3. ATANASIU, Victor, „Dramă și joc în poezia lui Leonid Dimov”, în *Viața Românească*, nr. 3/1975;
4. BARBU, Eugen, „La capăt de Leonid Dimov”, în *Luceafărul*, nr. 45/ 1974;
5. BRAGA, Corin, Profil Leonid Dimov: *Sufletul nocturn*”, în *România literară*, nr. 48/ 2003;
6. BUCIU, Manan Victor, „Leonid Dimov: poeme onirico-politice”, în *România literară*, nr. 33/ 2012;
7. BUCIU, Marian Victor, „Leonid Dimov: complexitatea poetică”, în *Viața Românească*, nr 5-6 / 2012;
8. BUCIU, Marian Victor, „Poetica limbajului la Dimov”, în *Cultura*, martie 2012;
9. CARAION, Ion, „Cunoașterea, natânga”, în *România literară*, nr. 47/ 1980;
10. CESEREANU, Ruxandra, „Mic dicționar de poeți români onirici”, în *Steaua*, nr.5-6 / 1999, p. 53;
11. CISTELECAN, Alexandru, „Ivănescu-Dimov-Pucă”, în *Echinox*, nr. 1,2,3/ 1974, p. 10;
12. CONDEESCU, Dan Alexandru, „O viziune carnavalescă» în *Luceafărul*, nr. 7/ 1980;
13. CONSTANTIN, Ilie, „Îngeri albaștri cu fața matură” în *România literară*, nr. 27/ 2003;
14. CORNEANU, Luminița, „Locuind în lumea visului” în *Mozaicul*, nr.10-11-12/2004;
15. CORNEANU, Luminița, „Leonid Dimov în arhiva CNSAS”, în *România literară*, nr. 21 / 2011;
16. CORNEANU, Luminița, „Dimov citește”, în *România literară*, nr. 4/ 2012;
17. CORNEANU, Luminița, „Integrala Leonid Dimov”, în *România literară*, nr. 26/ 2012;
18. CRAIA, Sultana, *Lumea ca miracol*, în *Luceafărul*, nr. 18/ 1978;
19. CRISTEA, Dan, „Leonid Dimov – ABC”, în *România literară*, nr. 25/ 1973;

20. CRISTEA, Dan, „Textele lui Leonid Dimov”, în *Viața Românească*, nr. 12/1980, pp. 82-83;
21. CRISTEA, Dan, „Mărturia lui Dimov”, în *Luceafărul*, nr. 13/ 1996;
22. CRISTEA, Valeriu, „Leonid Dimov – Carte de vise” în *România literară*, nr. 16/ 1969;
23. CROHMĂLNICEANU, Ovid S., „Leonid Dimov, *Dialectica ideilor*”, în *Luceafărul*, nr. 23/ 1978;
24. CROHMĂLNICEANU, Ovid S., în „Caiete critice”, nr. 3-4, 1992;
25. DIMISIANU, Gabriel, „Onirismul subversiv”, în *România literară* nr. 10/ 1992;
26. DIMOV, Marina, „Călătorie cu Leonid Dimov”, în *Caiete critice*, nr. 3-4/ 1992;
27. DIMOV, Leonid Dumitru Țepeneag, Daniel Turcea, Laurențiu Ulici, „O modalitate artistică”, discuție la masa rotundă cu în Amfiteatru, nr. 36, 1968;
28. DUMITRIU, Dana, „Mai aproape de ce nu vom fi”, în *România literară*, nr. 4/ 1974;
29. DUMITRIU, Dana, „Portretul artistului în tinerețe”, în *România literară*, nr. 29/ 1975;
30. DUMITRIU, Dana, „Dialectica vârstelor”, în *România literară*, nr. 38/ 1977;
31. ENESCU, Radu, „Leonid Dimov – Carte de vise”, în *România literară*, nr. 9/1969, p. 2;
32. FATI, Vasile Petre, „Între funambulesc și feerie”, în *Viața Românească*, nr. 8/1977;
33. FLĂMÂND, Dinu, Florin Pucă, Leonid Dimov, *Eleusis*”, în *Steaua*, nr. 3/ 1971, p. 112;
34. FLĂMÂND, Dinu, „Un soi de descriere”, în *Amfiteatru*, nr. 7/ 1977;
35. FOARȚĂ, Șerban, Leonid Dimov – *Destin cu bile*”, în *Echinox*, nr. 3/ 1971;
36. FOARȚĂ, Șerban, Leonid Dimov: *ABC*”, în *Orizont*, nr. 17/ 1973;
37. GHEORGHIU, Mihai Dinu, „Identitatea visului”, în *Viața Românească*, nr. 3/ 1982;
38. IORGULESCU, Mircea, „Invenție și joc”, în *Tribuna*, nr. 31/ 1972;
39. IORGULESCU, Mircea, Mircea Ivănescu, Florin Pucă, Leonid Dimov – Amintiri”, în *România literară*, nr. 4/ 1974;
40. IORGULESCU, Mircea, „Balaurul cu ochi duioși”, în *22*, nr. 727/ 2004;
41. LAURENTIU, Dan, „Jocul și regula”, în *Luceafărul*, nr. 8/ 1974;
42. LAURENTIU Dan, „Spectacol și Poezie”, în *Luceafărul*, nr. 29/ 1977;
43. LEFTER, Ion Bogdan, „Un model explicativ și un mare proces istoric”, în *Dilema*, nr. 245/ 1997;
44. MANOLESCU, Florin, „Leonid Dimov, *Versuri*” în *Amfiteatru*, nr. 16/ 1967;
45. MANOLESCU, Nicolae, „Carte de vise”, în *Contemporanul*, nr. 19/ 1969;
46. MANOLESCU Nicolae, „Semne cerești (rondeluri)”, în *Contemporanul*, nr. 29/ 1970
47. MANOLESCU, Nicolae, „Leonid Dimov – 7 poerne”, în *Contemporanul*, nr. 12/1968;
48. MANOLESCU, Nicolae, „Leonid Dimov – Carte de vise”, în *Contemporanul*, nr. 19/ 1969;
49. MANOLESCU Nicolae, „Poezie manieristă”, în *Contemporanul*, nr. 29/ 1970;

50. MANOLESCU, Nicolae, „Casa poeziei”, în *România literară*, nr. 21/ 1979;
51. MANOLESCU, Nicolae, *Carte de vise în România literară*, nr. 36/ 1991;
52. MICU, Dumitru, „Pe malul Stixului”, în *Gazeta literară*, nr. 34/ 1968;
53. MIHĂILESCU, Dan C., „Ultraînvierea lui Dimov”, în *Ziarul de duminică*, nr. 4, 5/ 2004;
54. MUTHU, Mircea, „Leonid Dimov și poezia Orientului”, în *Echinox*, nr. 3/1972;
55. PARASCHIVESCU, Miron Radu, Un polemist visător”, în *Povestea vorbii*, Supliment al revistei *Ramuri*, Craiova, 15 iunie-15 iulie 1966;
56. PETROVEANU, Mihail, „Leonid Dimov – Pe malul Stixului” în *Viața Românească*, nr. 10/ 1968, p. 66;
57. PETROVEANU, Mihail, „Leonid Dimov – Eleusis”, în *Viața Românească*, nr. 5/ 1971, p. 108;
58. PETROVEANU, Mihail, „Deschideri de Leonid Dimov”, în *Viața Românească*, nr. 4/ 1973;
59. PIRU, Alexandru, „Nichita Stănescu, Ilie Constantin, Leonid Dimov”, în *Ramuri*, nr. 6/ 1971;
60. PIRU, Alexandru, „Avatarurile ermetismului”, în *Luceafărul*, nr. 11/ 1968;
61. POANTĂ, Petru, „Leonid Dimov – *Semne cerești*”, în *Echinox*, nr. 10/1970, p. 4;
62. POP, Ion, „Leonid Dimov – Carte de vise”, în *Steaua*, nr. 6/ 1969, p. 111;
63. POP, Ion, „Leonid Dimov – *Semne cerești*”, în *Steaua*, nr. 10/ 1970, p. 99;
64. POP, Ion, „Modernism, neomodernism”, în *Viața Românească*, nr. 11-12/ 2004;
65. POP, Ion, „Poezia lui Leonid Dimov”, în *Viața Românească*, nr. 10/ 2007;
66. POPA, Marian, „7 poeme de L. Dimov”, în *Luceafărul*, nr. 4/ 1968;
67. RAICU, Ludan, „Leonid Dimov – Versurt”, în *Gazeta literară*, nr. 11/ 1967;
68. RAICU, Lucian, „Deschideri”, în *România literară*, nr. 14/ 1972;
69. RAICU, Lucian, „Totul nu e decât realitate”, în *România literară*, nr. 45/ 1974;
70. REGMAN, Cornel, „Neconsacratul Dimov”, în *Tomis*, nr. 1 / 1969, p. 5;
71. ROMAN, Vlad, „Mircea Ivănescu – vechi nouă”, în *Steaua*, nr. 4, 5/ 2004;
72. SCARLAT, Mircea, „Leonid Dimov, «Tinerete fără bătrânețe»”, în *România literară*, nr. 23/ 1979;
73. SILVESTRI, Artur, „Veșnica reînnoire”, *Flacăra*, nr. 20/ mai 1983;
74. SIMUT, Ion, „Viața amoroasă a tânărului Dimov”, în *România literară* nr. 8, 9/ 2004;
75. TOMUȘ, Mircea, „Leonid Dimov – 7 poeme”, în *Steaua*, nr. 6/ 1968, p. 81;
76. ȚEPENEAG, Dumitru, „Scriitorii români ar trebui să se arate ceva mai solidari și să nu le fie rușine de literatura la care aparțin”, interviu de I. Ciocan, *Contrafort*, Chișinău, septembrie 1997;

77. ȚEPENEAG, Dumitru, Ion Simuț, „Clepsidra răsturnată. Convorbiri cu Ion Simuț urmate de o Addenda”, București, Editura Paralela 45, 2003, p. 141
78. ȚEPENEAG, Dumitru, Ion Simuț, „Principii estetice de creație și de construcție”, „Ramuri”, nr. 6 - 7, iunie – iulie, 2003, pp. 24-25.
79. ȚEPENEAG, Dumitru, „„Dar poate că fac și eu politică: politică literară”, dialog cu Gheorghe Glodeanu, în *Poesis*, nr. 3-4/ 1999;
80. ȚEPOSU, Radu G., „Dialectica vârstelor”, în *Echinoc*, nr. 8,9/ 977, p. 4;
81. ULICI, Laurențiu, „Leonid Dimov, un artist ironic și subtil”, în *România literară*, nr. 10/1969;
82. ULICI, Laurențiu, „Un poet, un prozator”, în *Luceafărul*, nr. 27/ 1972;
83. VONCU, Răzvan, „O ediție model”, în *România literară*, nr. 14/ 2012.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

1. * * * *Pentru o teorie a textului. Antologie „Tel-Quel”*, 1960 -1971, Univers, București 1980;
2. BÂRNA, Nicolae, *Războiul literaturii încă nu s-a încheiat*, ediție realizată de Nicolae Bârna, București, Editura Alpha, 2000;
3. BRĂTESCU, Gheorghe, *Freud și psihanaliza în România*, București, Editura Humanitas, 1994;
4. BRUNETIÈRE, Ferdinand, *Evoluția criticii de la Renaștere până în prezent*, prefață de Mircea Martin, București, Editura Enciclopedică Română, 1972;
5. BUCIU, Marian Victor, *Zece prozatori exemplari (perioada comunistă)*, Editura EuroPress Group, 2012;
6. CĂLINESCU, Matei, *Conceptul modern de poezie: de la romantism la avangardă*, 1972, ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2002;
7. CĂLINESCU, Matei, *Conceptul modern de poezie: de la romantism la avangardă*, 1972, ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2002;
8. CĂLINESCU, Matei, *Conceptul modern de poezie: de la romantism la avangardă*, 1972, ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2002;
9. CESEREANU, Ruxandra, *Leonid Dimov și misterele sale neogotice*, Revista Transilvania, Complexul Național Muzeal ASTRA, nr. 11, Sibiu, 2015;
10. CORDOȘ, Sanda, *Lumi din cuvinte. Reprezentări și identități în literatura română postbelică*, București, Editura Cartea Românească, 2012;
11. CORNEA, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Iași, Polirom, 1998;
12. DACHY, Marc, *Dada. Revolta artei*, traducere de Irinel Antoniu, București, Editura Univers, colecțiile Cotidianul, seria a III-a, volumul III, 2007;

13. DIMOV, Leonid, „Pasiunea vieții mele a fost să ajung biolog”, interviu realizat de Dinu Flămând, în *Amfiteatru*, nr. 4, 1980;
14. DIMOV, Leonid, „Pasiunea vieții mele a fost să ajung biolog”, interviu realizat de Dinu Flămând, în *Amfiteatru*, nr. 4, 1980;
15. DIMOV, Leonid, *Carte de vise*, prefață de Nicolae Manolescu, Chișinău, 1997;
16. DIMOV, Leonid, Dumitru Țepeneag, *Momentul oniric*, antologie de texte de, Editura Cartea Românească, București, 1997;
17. DIMOV, Leonid, Dumitru Țepeneag, *Onirismul estetic*, Antologie de texte teoretice, interpretări critice și prefață de Marian Victor Buciu, București, Editura Curtea Veche, 2007;
18. DIMOV, Leonid, *Opere*. Vol. 1. prefață de Ion Bogdan Lefter, colecția „Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2006;
19. DIMOV, Leonid, *Opere*. Vol. 2, prefață de Ion Bogdan Lefter, colecția Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2010;
20. DIMOV, Leonid, *Opere*. Vol. 3, prefață de Ion Bogdan Lefter, Biblioteca românească. Poezie”, Editura Paralela 45, Pitești, 2012;
21. DIMOV, Leonid, *Scrisori de dragoste* (1943- 1954), corespondență ediție îngrijită, studiu introductiv, bibliografie, notă asupra ediției și note de Corin Braga Colecția „Ego-grafii”, Editura Polirom, București, 2003;
22. DIMOV, Leonid, *Veșnica reîntoarcere*, Editura Cartea Românească, București, 1982;
23. DUMITRESCU, Marius, *Psihanaliza aplicată în filosofie și artă*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2014;
24. FREUD, Sigmund, *Introducere în psihanaliză. Prelegeri de psihanaliză. Psihopatologia vieții cotidiene*, traducere, studiu introductiv și note : Dr. Leonard Gavriliu, E.D.P., București, 1980;
25. FREUD, Sigmund, *Opere, vol. IX, Interpretarea viselor*, traducere din limba germană de Roxana Melnicu, Editura Trei, București, 1999;
26. FREUD, Sigmund, *Psihanaliză și artă*, traducere din limba germană Vasile Dem. Zamfirescu, Cosmin Teodoru, note introductive: Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, București, 1996;
27. FREUD, Sigmund, *Scrieri despre literatură și artă*, traducere și note de Vasile Dem. Zamfirescu, Prefață de Romul Munteanu, Editura Univers, București, 1980;
28. GOLDIȘ, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*, București, Editura Cartea Românească, 2011;
29. HASSAN, Ihab, *Sfîșierea lui Orfeu. Spre un concept de postmodernism*, în „Caiete critice”, nr.1-2, 1986;

30. JUNG, Carl Gustav, *Opere complete*, 1, *Arhetipurile și inconștientul colectiv*, cap. *Despre arhetipurile inconștientului colectiv*, traducere din limba germană de Dana Verescu și Vasile Dem. Zamfirescu, București, Editura Trei, 2003;
31. KLINGSOHR-LEROY, Cathrin, *Suprerealismul*, studiu introductiv *o nouă declarație a drepturilor omului*, Editura Taschen, 2004;
32. LEFTER, Ion Bogdan, *Postmodernism. Din dosarul unei „bătălii” culturale*, Pitești, Editura Paralela 45, 2000;
33. LYOTARD, Jean François, *Răspuns la întrebarea „Ce este postmodernismul”*, în „Caiete critice”, nr. 1-2, 1986;
34. MANOLESCU, Florin, *Mentaliștii*, în *O poveste de Crăciun*, în Editura Cartea Românească, București, 2009;
35. MAURON, Charles, *De la metaforele obsedante la mitul personal*, traducere din limba franceză de Ioana Bot, aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Raluca Lupu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001;
36. MUREȘAN, Viorel, Traian Ștef, *Leonid Dimov- monografie*, Ed. Aula, Brașov, 2000;
37. MUTHU, Mircea, *Alchimia mileniului. Interferențe culturale*, ediția a doua, revăzută și adăugită, Cluj –Napoca, Casa Cărții de Știință, 2008;
38. NEGRICI, Eugen, *Literatura română sub comunism*, Iași, Editura Polirom, 2003;
39. NIETZSCHE, Friedrich, *Nașterea tragediei din spiritul muzicii*, traducere Ion Herdan, Iași, Editura Pan, 1992;
40. PAVEL, Laura, *Dumitru Țepeneag și canonul literaturii alternative*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2007;
41. RAYMOND, Marcel, *De la Baudelaire la suprerealism*, în românește de Leonid Dimov. studiu introductiv de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1998;
42. RAYMOND, Marcel, *De la Baudelaire la suprerealism*. În românește de Leonid Dimov. Studiu introductiv de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1998;
43. SIMION, Eugen, *Scritori români de azi*, vol. III, capitolul *Poezia barochistă. Onirismul estetic*, București, Editura Cartea Românească, București, 1984;
44. SIMION, Eugen, *Scritori români de azi*, vol. III, Editura Cartea Românească, București, 1984.
45. SOLIER, de René, *Arta și imaginarul*, traducere de Marina și Leonid Dimov, cuvânt înainte de Eugen Barbu, prefață de Ion Pascadi, Editura Meridiane, 1978;
46. SOLIER, René de, *Arta și imaginarul*, traducere de Marina și Leonid Dimov, cuvânt înainte de Eugen Barbu, prefață de Ion Pascadi, Editura Meridiane, 1978;

47. SOVIANY, Octavian, *Cinci decenii de experimentalism. Compendiu de poezie românească actuală.*, vol. I, *Lirica ultimelor decenii de comunism*, Casa de pariuri literare, 2011;
48. THOMSON, Laura, *Suprarealiștii*, traducere de Simina Lazăr, București, Vellant, 2008;
49. TODOROV, Tzvetan, *Introducere în literatura fantastică*. Traducere de Virgil Tănase, prefață de Alexandru Sincu, București, Editura Univers, 1973;
50. ȚEPENEAG, Dumitru, „În căutarea unei definiții”, în Leonid Dimov, Dumitru Țepeneag, *Momentul oniric*, antologie îngrijită de Corin Braga, București, Editura Cartea Românească, 1997;
51. ȚEPENEAG, Dumitru, „Șotron: Ut pictura poesis”, în Momentul oniric, Antologie îngrijită de Corin Braga, București.

RESURSE ONLINE:

1. BÂRNA, Nicolae, *Leonid Dimov: cu un pas înainte față de modernitate*, Revista Cultura, Nr. din 12 octombrie 2011
<https://revistacultura.ro/nou/leonid-dimov-cu-un-pas-inainte-fata-de-modernitate/>;
2. ISTUDOR, Ramona-Elena, *Leonid Dimov și poetica visului textualist*, în Doc.Eu, Revistă cu profil academic, *Arta spionajului: de la realitate la ficțiune*, an 4, nr. 6/decembrie 2020
[https://www.academia.edu/50192209/DIRECTOR dr Elena Ion Universitatea din Bucure%C8%99ti REDACTOR %C8%98EF drd Marinela Ionela Oprea Universitatea din Bucure%C8%99ti](https://www.academia.edu/50192209/DIRECTOR_dr_Elena_Ion_Universitatea_din_Bucure%C8%99ti_REDACTOR_%C8%98EF_drd_Marinela_Ionela_Oprea_Universitatea_din_Bucure%C8%99ti;);
3. ISTUDOR, Ramona-Elena, *Leonid Dimov's (anti-)metaphysical poems*, în Journal of Romanian Literary Studies, ARHIPELAG XXI Press, Tîrgu-Mureș – articolul poate fi consultat la: <https://old.upm.ro/jrls/?pag=JRLS-21/vol21-Rls> sau <http://asociatia-alpha.ro/jrls/21-2020-Jrls-c.pdf>